

UCHWAŁA Nr VII/86/2011
RADY MIEJSKIEJ W KOSZALINIE
z dnia 24 marca 2011r.

w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Dyrektora Ośrodka Adopcyjno -
Opiekuńczego w Koszalinie

Na podstawie art. 229 pkt 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000r. Nr 98, poz. 1071, z 2001r. Nr 49, poz. 509, z 2002r. Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 169, poz. 1387, z 2003r. Nr 130, poz. 1188, Nr 170, poz. 1660, z 2004r. Nr 162, poz. 1692, z 2005r. Nr 64, poz. 565, Nr 78, poz. 682, Nr 181, poz. 1524, z 2008r. Nr 229, poz. 1539, z 2009r. Nr 195, poz. 1501, Nr 216, poz. 1676, z 2010r. Nr 40, poz. 230, Nr 182, poz. 1228, Nr 254, poz. 1700) oraz § 66 ust. 1 i 2 Uchwały Nr V/44/2003 z dnia 20 lutego 2003 r. Rady Miejskiej w Koszalinie Statut Miasta Koszalina (Dziennik Urzędowy Województwa Zachodniopomorskiego z 2003 r. Nr 25, poz. 347, z 2005 r., Nr 66, poz. 1458; Nr 66, poz. 1459, z 2007 r. Nr 40, poz. 579, Nr 113, poz. 1963), Rada Miejska w Koszalinie, po uprzednim zbadaniu skargi przez Komisję Rewizyjną uchwala, co następuje:

§ 1. Uznać za bezzasadną skargę Pani Aleksandry Lachowicz - Dyrektora Ośrodka Adopcyjno – Opiekuńczego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Koszalinie z dnia 22 czerwca 2010r. na działalność Dyrektora Ośrodka Adopcyjno – Opiekuńczego w Koszalinie.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Miejskiej.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Władysław Husejko

UZASADNIENIE

Komisja Rewizyjna Rady Miejskiej w Koszalinie na wniosek Rady Miejskiej w Koszalinie ponownie zbadała zasadność skargi na posiedzeniu w dniu 3 lutego 2011 roku i stwierdziła co następuje:

Dyrektor Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Koszalinie Pani Aleksandra Lachowicz, zwana w dalszej części SKARŻĄCĄ złożyła skargę na tryb postępowania Dyrektora Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego, przy ul. Morskiej 43 w Koszalinie, Pana Leszka Jęczkowskiego w sprawie dotyczącej podjęcia procedur adopcyjnych dziecka, którego biologiczna matka była klientką Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego TPD w Koszalinie.

Matka biologiczna dziecka zgłosiła się do Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego TPD w Koszalinie w kwietniu 2010 roku. Wówczas zgłosiła swoje nienarodzone dziecko do adopcji i prosiła o pomoc psychologiczną, zastrzegając sobie anonimowość. Zależało jej na dyskretnym przeprowadzeniu procedur adopcyjnych oraz prowadzeniu ich przez Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy TPD.

Od 10.06.2010 roku Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy TPD w Koszalinie współpracował z MOPS w Koszalinie, na bieżąco informując o przebiegu kontaktów z matką biologiczną dziecka. W dniu 14.06.2010 roku zostało w tej sprawie wystosowane pismo do MOPS w Koszalinie.

W tym samym dniu Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy w Koszalinie otrzymał z koszalińskiego szpitala kartę zgłoszenia dziecka. Dopiero 16 czerwca 2010 r. pedagog Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego w Koszalinie dowiedziała się o tym, że prowadzeniem adopcji zajął się już Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy TPD (taką informację uzyskano od rodziny zastępczej w której umieszczono dziecko oraz od MOPS w Koszalinie). W godzinach południowych tego dnia odbyła się rozmowa pomiędzy Panią Dyrektorem Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego TPD i Panem Dyrektorem Ośrodka Opiekuńczo-Wychowawczego w Koszalinie celem wyjaśnienia zaistniałej sytuacji. Wówczas Dyrektor Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego Pan Leszek Jęczkowski poinformował SKARŻĄCĄ, że adopcją dziecka zajmie się prowadzony przez niego ośrodek. Jako argument poddawał fakt, że miejscem zamieszkania matki biologicznej dziecka jest miasto Koszalin. Do tej pory dwa ośrodki funkcjonujące w mieście miały ustne uzgodnienie, że w mieście Koszalin tego typu sprawy prowadzi Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy w Koszalinie natomiast w powiecie Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy TPD. Dyrektor Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego w Koszalinie Pan Leszek Jęczkowski został poinformowany przez SKARŻĄCĄ, o decyzji matki biologicznej dziecka (pisemne oświadczenie woli), co do wyboru Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego TPD w Koszalinie do prowadzenia sprawy adopcji i wg jego wypowiedzi od tego momentu jego Ośrodek nie podejmował już żadnych decyzji związanych z tą sprawą. Jednakże Dyrektor Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego TPD nie dostała żadnych informacji na ten temat. W związku z powyższym dziecko po umieszczeniu w rodzinie zastępczej od dnia 16 czerwca do dnia 22 czerwca pozostawało bez nadzoru Ośrodka zarówno TPD jak i Ośrodka Opiekuńczo-Wychowawczego w Koszalinie, a Skarżąca wniosła 23 czerwca skargę na tryb postępowania Dyrektora Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego w Koszalinie Pana Leszka Jęczkowskiego.

Prezydent Miasta Koszalina w odpowiedzi na skargę poinformował, co następuje:

Przedmiotem skargi jest podjęcie przez Dyrektora Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego w Koszalinie Pana Leszka Jęczkowskiego procedur adopcyjnych dziecka pozostawionego w Szpitalu Wojewódzkim w Koszalinie, którego matka biologiczna jest klientką Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego TPD. Zdaniem SKARŻĄCEJ, podejmując działania polegające m.in. na zbieraniu informacji o dziecku i matce biologicznej Dyrektora Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego w Koszalinie Pan Leszek Jęczkowski postąpił niezgodnie z wolą matki dziecka, która wskazała do prowadzenia sprawy adopcji, Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy TPD.

Z wyjaśnień Pana Leszka Jęczkowskiego wynika, że w dniu 14 czerwca 2010 r. Szpital Wojewódzki poinformował Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy w Koszalinie o pozostawieniu dziecka na oddziale

noworodkowym, którego matka jest mieszkanką Koszalina. Wobec powyższego Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy w Koszalinie pismem z dnia 17 czerwca poinformował Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Koszalinie, że jest właściwym ośrodkiem do prowadzenia adopcji zgłoszonego przez szpital dziecka.

Zaznaczyć należy, że Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy w Koszalinie jako jednostka organizacyjna Miasta ma obowiązek pracy na rzecz dzieci pozbawionych opieki rodziców, w szczególności, gdy dotyczy to mieszkańców Koszalina lub dzieci pozostawionych w szpitalu. Zgodnie z art. 86 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w przypadku dziecka pozostawionego w szpitalu koszty jego pobytu w całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej lub rodzinie zastępczej ponosi powiat właściwy ze względu na siedzibę szpitala.

Rodzice biologiczni mogą korzystać ze wsparcia psychologów i specjalistów w instytucjach (ośrodkach), które wybiorą i do których mają zaufanie. Praca specjalistów polega przede wszystkim na tym, by dziecko mogło jednak pozostać przy matce. Wola matki biologicznej co do wyboru ośrodka adopcyjnego, który ma poprowadzić adopcję dziecka nie jest w najmniejszym stopniu zagrożona. Natomiast z chwilą, kiedy w obecności sędziego sądu rodzinnego rodzice biologiczni podpiszą oświadczenie, że wyrażają zgodę na anonimowe przysposobienie w przyszłości swojego dziecka, nie mają żadnego wpływu na to, jaka rodzina przysposobi ich dziecko. Bez względu na to, jaki ośrodek wskaże i zakwalifikuje rodzinę adopcyjną, ostatecznie to sąd rodzinny wydaje postanowienie o powierzeniu dziecka konkretnej rodzinie (a nie ośrodek adopcyjny).

Poza tym matka biologiczna może, składając zgodę na przysposobienie, wskazać konkretną rodzinę, która powinna adoptować jej dziecko. Wola rodziny biologicznej jest wtedy w pełni zabezpieczona.

Miasto Koszalin ma istniejący system pomocy dziecku i rodzinie oraz procedury przepływu informacji między instytucjami dotyczących pozostawionych dzieci na oddziale noworodkowym. Taki system został stworzony w 2005 r. przez Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy w Koszalinie we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, szpitalem, oraz Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie. Opracowane zostały „karty zgłoszeń dzieci”, które do tej pory funkcjonują oraz prosty system zgłaszania informacji o dzieciach porzuconych i wymagających znalezienia zastępczego środowiska rodzinnego. Zapobiegało to i zapobiega zbyt długiemu przebywaniu noworodków w szpitalu. Przyjęty w 2005 roku system powiadamiania o przypadkach pozostawienia dziecka w szpitalu oraz współpraca i przepływ informacji w pełni zabezpieczał skuteczne działania na rzecz rodzin biologicznych i dzieci pozostawionych na oddziale noworodkowym.

W tym też czasie Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy TPD miał podpisaną umowę na prowadzenie procedur adopcyjnych ze Starostą Powiatu Koszalińskiego. Rozwiązaniem, które zaproponował Ośrodek Adopcyjno Opiekuńczy TPD była procedura, by wszystkie dzieci, których rodzice pochodzą z terenu powiatu koszalińskiego zgłaszane były do Ośrodka TPD. Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy TPD był zainteresowany takim właśnie systemem, gdyż sporo zgłoszeń dzieci kierowanych przez sąd lub szpital przekazywane było do Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego TPD, ze względu na miejsce zamieszkania rodziców biologicznych. System taki odpowiadał Ośrodkowi TPD nawet wówczas, gdy dzieci umieszczał w rodzinach adopcyjnych, natomiast matki biologiczne korzystały z pomocy psychologicznej w Ośrodku Adopcyjno-Opiekuńczym należącym do Miasta Koszalin. System przepływu informacji o dzieciach pozostawionych w szpitalu działał sprawnie do czasu, gdy Ośrodek TPD miał podpisaną umowę z Powiatem Koszalińskim.

Z wyjaśnień złożonych przez Dyrektora Ośrodka Adopcyjno Opiekuńczego w Koszalinie Pana Leszka Jęczkowskiego wynika, że w 2010 r. Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy TPD trzykrotnie przejmował sprawę prowadzenia dziecka do przysposobienia, powołując się na współpracę z rodziną biologiczną lub na zgłoszenie z gminnego ośrodka pomocy społecznej (pomimo, że zabezpieczenie dzieci pozbawionych opieki leży w kompetencji powiatu a nie gminy). Sytuacja ta powoduje rozbijanie dotychczas sprawnie funkcjonującego od 2005 r. systemu. Zdaniem Dyrektora Ośrodka Adopcyjno Opiekuńczego w Koszalinie Pana Leszka Jęczkowskiego dzięki przyjętemu schematowi informowania odpowiednich instytucji o dzieciach porzuconych w szpitalu na oddziale noworodkowym unika się patologicznych sytuacji przejmowania informacji o dzieciach, handlu dziećmi, podwójnych kwalifikacji dzieci do adopcji, czy rozdzielaniu rodzeństwa. Zaznaczyć, też należy że zgodnie z art. 83 ust. 10

ustawy o pomocy społecznej publiczne ośrodki adopcyjno-opiekuńcze wykonują swoje zadania nieodpłatnie, natomiast ośrodki niepubliczne do jakich zalicza się Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy TPD nie mają takiego ograniczenia. Tłumaczyć to może chęć poszukiwania przez Ośrodek TPD rynku na którym mógłby realizować swoje usługi.

W sprawie, którą podnosi SKARŻĄCA w skardze, Dyrektor Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego w Koszalinie Pan Leszek Jęczkowski w dniu 24 czerwca 2010 r. zaprzestał jakichkolwiek działań w stosunku do dziecka i matki biologicznej. Natomiast ze strony SKARŻĄCEJ nie było woli porozumienia, czego potwierdzeniem jest złożona skarga oraz interwencja w Wydziale Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie, Krajowym Ośrodku Adopcyjno – Opiekuńczym TPD w Warszawie. Ponadto, podpisywanie z matką biologiczną w obecności notariusza oświadczeń woli, aby uwiarygodnić konieczność prowadzenia procedury adopcyjnej przez Ośrodek TPD, czy groźba nagłośnienia sprawy w mediach stoi jawnie w sprzeczności z prośbą o poufność danych i wyjątkową wrażliwość sprawy. Zaprzecza to stwierdzeniu SKARŻĄCEJ jakoby postawa Dyrektora Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego w Koszalinie Pana Jęczkowskiego była „autorytarna i wykluczająca porozumienie”.

W celu uniknięcia w przyszłości podobnych sytuacji, które nie służą ani dzieciom ani rodzicom, w odpowiedzi udzielonej SKARŻĄCEJ w dniu 20 lipca 2010 r. zaproponowano zorganizowanie spotkania w celu uzgodnienia jasnych procedur informowania konkretnego ośrodka o konieczności wszczęcia procesu adopcyjnego. Do spotkania zainteresowanych podmiotów doszło w dniu 16 listopada 2010 r. Podczas spotkania omówiony został zaproponowany przez Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy w Koszalinie oraz Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Koszalinie schemat przekazywania informacji o dzieciach pozostawionych w szpitalu. SKARŻĄCA wniosła swoje propozycje do przedstawionego schematu. Dyrektor Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego w Koszalinie we współpracy z dyrektorem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koszalinie przygotowali w uzgodnieniu ze Szpitalem Wojewódzkim schemat przekazywania informacji o dzieciach pozostawionych w szpitalu, który zostanie przekazany SKARŻĄCEJ.

W świetle materiałów dostarczonych przez Skarżącą (kopii pisma przesłanego do Ośrodka Adopcyjno - Opiekuńczego, kopii upoważnienia poświadczonych notarialnie i innych), Komisja Rewizyjna upewniła się, że w przedmiotowej skardze Dyrektor Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego w Koszalinie nie przekroczył swoich kompetencji, a wręcz przeciwnie starał się ustalić który z ośrodków adopcyjnych powinien wszcząć takie procedury. Na podstawie otrzymanych dokumentów przedstawionych przez SKARŻĄCĄ oraz Dyrektora Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego Komisja Rewizyjna ponownie stwierdziła, że doszło do nieporozumienia związanego ze złą komunikacją pomiędzy ośrodkami zajmującymi się adopcją dzieci. Zarówno Szpital w Koszalinie jak i MOPS w Koszalinie przekazywały informacje zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami, nie wnikając w oświadczenie woli matki. Podział kompetencji w przeszłości oraz udzielanie informacji o dzieciach pozostawionych w szpitalu jednostkom, tylko ze względu na miejsce zamieszkania biologicznej matki nie może stanowić o tym, który ośrodek ma prowadzić adopcję. Najważniejsze jest dobro dziecka i współpraca z biologiczną matką zgodnie z jej wolą.

Komisja stwierdziła, że w wyniku złej komunikacji pomiędzy Ośrodkami dziecko pozostało w rodzinie zastępczej bez nadzoru zarówno Ośrodka TPD, jak i Ośrodka Adopcyjno-Wychowawczego. Podjęte przez Dyrektora Ośrodka Opiekuńczego w Koszalinie Pana Leszka Jęczkowskiego działania były skierowane w kierunku wyjaśnienia kompetencji oraz procedur przesyłania informacji o dziecku pozostawionym w szpitalu. Według Pana Leszka Jęczkowskiego z racji wcześniejszych ustnych porozumień w gestii jego Ośrodka powinna pozostać opieka nad dzieckiem. Dlatego w pierwszej kolejności chciał ustalić który z Ośrodków powinien wszcząć procedury odnośnie pozostawionego dziecka oraz które zadania leżą po stronie miasta tzn. wskazanie rodziny zastępczej oraz finansowanie opieki nad dzieckiem.

Prawo nie precyzuje który ośrodek adopcyjny rozpoczyna działania dotyczące pracy z rodzicami biologicznymi, kwalifikacji dziecka do przysposobienia, czy w końcu który ośrodek dokonuje kwalifikacji rodzin przysposabiających w sytuacji kiedy na danym terenie działa więcej niż jeden taki

Ośrodek. W związku z tym zostały podjęte działania zmierzające do ustalenia procedur , kiedy i jaka instytucja rozpoczyna pracę nad rodziną lub dzieckiem.

Zawarte porozumienie dotyczące przekazywania informacji o dzieciach pozostawionych w szpitalu w dniu 16 listopada 2010r. pomiędzy podmiotami: Ośrodkiem Adopcyjno-Opiekuńczym w Koszalinie, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Koszalinie, Szpitalem Wojewódzkim w Koszalinie oraz Ośrodkiem Adopcyjno-Opiekuńczym TPD w Koszalinie świadczy o chęci znalezienia porozumienia w tej ważnej kwestii.

Ponadto Dyrektor Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego w Koszalinie, Pan Leszek Jęczkowski w dniu 16 czerwca 2010r.(oświadczenie złożone na piśmie) wycofał się z procedury adopcyjnej w przedmiotowej sprawie, co było głównym zarzutem skargi.

Po ponownym zapoznaniu się z przedmiotową sprawą Komisja Rewizyjna nie doszukała się stawianego przez SKARŻĄCĄ zarzutu na niesłuszne podjęcie działań adopcyjnych przez - Dyrektora Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego w Koszalinie Pana Leszka Jęczkowskiego. Analizując artykuł 227 KPA nie znaleziono podstaw do uznania zasadności skargi. Mając powyższe na uwadze Komisja Rewizyjna uznaje skargę złożoną przez Panią Aleksandrę Lachowicz Dyrektora Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego TPD w Koszalinie, na Dyrektora Ośrodka Opiekuńczo-Adopcyjnego w Koszalinie za bezzasadną.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Władysław Husejko